

27.02.2019 r.

Niedofinansowanie ochrony zdrowia a braki w budżecie refundacyjnym INFARMA zaniepokojona ograniczeniami w dostępie do leków

Zgodnie z deklaracjami Wiceministra Macieja Miłkowskiego, odpowiedzialnego za politykę lekową w Ministertwie Zdrowia, w NFZ trwa analizowanie niedofinansowania, związanego z programami lekowymi. Już dziś wiadomo, że część niezapłaconych świadczeń będzie pokryta z tegorocznego budżetu. Wpływa to na uszczuplenie budżetu refundacyjnego, a w konsekwencji na ograniczenie dostępu do leków dla pacjentów. Negatywne skutki widoczne są już na marcowej liście refundacyjnej, na której pojawiło się niewiele nowych opcji terapeutycznych.

Poziom całkowitych wydatków na zdrowie jest dziś w Polsce o wiele niższy od standardu europejskiego. System ochrony zdrowia nie jest w stanie zaspokoić stale rosnących potrzeb zdrowotnych Polaków. Dodatkowo, procentowy udział wydatków na leki w Polsce - w porównaniu do finansowania pozostałych obszarów ochrony zdrowia – jest bardzo niski. Jeżeli przeanalizujemy udział wydatków na leki w PKB kraju, Polska plasuje się na ostatnim miejscu w Europie. Nie jest osiągany nawet pułap publicznych wydatków na leki, obwarowany ustawą refundacyjną na 17% budżetu NFZ na świadczenia. W 2017 roku lekowy budżet refundacyjny wyniósł zaledwie 15,9%.

Ma to swoje odzwierciedlenie w ograniczonym dostępie pacjentów do leczenia skutecznymi i bezpiecznymi lekami. Tylko 0,3% leków stosowanych w Polsce to leki nowoczesne, innowacyjne - molekuly, które weszły na rynek po 2009 roku.¹ W krajach Europy Środkowo-Wschodniej dostęp do takich leków jest ponad dwa razy lepszy niż w Polsce. W najbardziej rozwiniętych krajach europejskich – prawie sześć razy lepszy. W efekcie wiele terapii będących standardem leczenia w krajach UE ciągle nie jest dostępnych dla pacjentów w Polsce lub jest dostępnych tylko dla bardzo ograniczonej, procedurami kwalifikacyjnymi, grupy chorych.

„Należy poszukiwać rozwiązań, które poprawią dostęp do skutecznych opcji terapeutycznych. Biorąc pod uwagę niepokojące wskaźniki zdrowotne Polaków, dalsze ograniczanie dostępu do innowacyjnych leków będzie skutkować bardzo poważnymi konsekwencjami społecznymi i gospodarczymi. Powinniśmy nie tylko pracować nad poprawą finansowania, ale również wdrażania mechanizmów, takich jak instrumenty dzielenia ryzyka, w tym w szczególności opartych o efekt zdrowotny” – tłumaczy Bogna Cichowska-Duma, Dyrektor Generalny Związku Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA.

---

¹ Raport IQVIA 2018, Finansowanie ochrony zdrowia w kontekście efektów społeczno-gospodarczych

Instrumenty dzielenia ryzyka (RSS) to bardzo ważny element kontroli budżetu płatnika, który pozwala jednocześnie na szersze udostępnianie innowacyjnych leków chorym. W 2016 roku dzięki zastosowaniu mechanizmów, zakładających obniżenie ceny sprzedaży w stosunku do cen urzędowych, budżet płatnika zaoszczędził nawet 2,5 miliardów złotych (wg analizy PexPharmaSequence), z czego aż 1.9 mld PLN przypadło na produkty bez odpowiedników w ramach substancji i postaci w refundacji. *„Ministerstwo powinno jak najczęściej sięgać po tego typu rozwiązania. Pozwalają one na utrzymanie urzędowych cen na europejskim poziomie – co minimalizuje ryzyko wywozu, a jednocześnie na włączenie do refundacji kolejnych skutecznych leków, których cena realna (tzw. efektywna) jest znacznie niższa.”* – podkreśla Bogna Cichowska-Duma.

Należy również pamiętać, że ceny leków, negocjowane przez Komisję Ekonomiczną to tylko jeden z aspektów, który powinien wpływać na decyzję o ich refundacji. *„Pod uwagę należy brać przede wszystkim rekomendacje, co do skuteczności poszczególnych opcji terapeutycznych. Tym bardziej jeśli chcemy przekierowywać nasz system ochrony zdrowia na model value-based healthcare, który zgodnie z deklaracjami Ministerstwa Zdrowia miałby być odpowiedzią na rosnące wyzwania demograficzne i epidemiologiczne”* – zaznacza Bogna Cichowska-Duma. Tymczasem ponad 50% (51,6 %) leków uzyskujących pozytywną rekomendację Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) nie jest refundowanych (dane za 2018 rok wg inar.pl).

Sytuacja, w której dotychczas obrana ścieżka sukcesywnego udostępniania kolejnych innowacyjnych, skutecznych i bezpiecznych leków polskim pacjentom miałaby zmienić kierunek, byłaby poważnym zagrożeniem dla wielu chorych. Niezaspokojone potrzeby naszego społeczeństwa w obszarze zdrowia, w tym: niepokojące wskaźniki zdrowotne oraz ogromne rozbieżności w dostępności do opcji terapeutycznych między Polską a resztą Europy, powinny być wystarczającymi argumentami, aby podejmować wysiłki, mające na celu poprawę sytuacji pacjentów i zwiększenie dostępu do nowoczesnych terapii.

Kontakt:

Marta Winiarska
Communication Manager
Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA
kom: +48 609 023 260
mail: marta.winiarska@infarma.pl